

Motioner samt styrelsens svar

Nedan följer inkomna motioner och styrelsens svar samt förslag till beslut för årsmötet.

Det bör noteras att beslut om svaren fattades på styrelsemöte där ledamöterna *Peder Hagen, Ida Drougge, Angela Langenskiöld, Kess Simmasgård, Tobias Sjö samt Arvid Wallgren* deltog i beslutet kring motionssvar.

1. Moderat kulturpolitik för Lidingö och Stockholms län

Sverige har en regering som regerar, något som saknats under åtta långa år. Det finns mycket som behöver göras för att få ordning på landet och de första hundra dagarnas beslutskraft är imponerande i alltifrån rättsväsende till kärnkraft.

Kulturen är ett politikområde där det är svårt att på några månader visa rejäl handlingskraft. Kultur är inte något som skapas genom att politiker visar handlingskraft. Däremot kan politiken värna den kultur som tidigare generationer har skapat och samtida kulturliv, och samtidigt värna kulturskapandets frihet.

Vår kulturminister Parisa Liljestrand fångar detta väl i sitt första nyhetsbrev:

”För mig är kulturen ett kitt som bidrar till att hålla oss samman i samhället. Kulturen ger oss gemensamma referensramar samtidigt som den kan utvidga våra perspektiv. Den kan lära oss att förstå oss själva såväl som att förstå andra och den kan utmana våra tankemönster samtidigt som den kan ge oss tröst och ro. Som kulturminister är därför en av mina viktigaste uppgifter att värna den svenska kulturen och kulturlivet och samtidigt värna kulturens frihet.”

Hon fångar här tydligt det som är moderaternas två ideologiska pelare: den konservativa genom att värna den svenska kulturen och kulturlivet. Den liberala genom att värna kulturens frihet. Det är den grund som moderat kulturpolitik bör bygga på, både i Lidingö och i Stockholms län.

Föreslår därför föreningsstämman besluta

Att moderat kulturpolitik ska värna den svenska kulturen och kulturlivet

Att moderat kulturpolitik ska värna kulturens frihet

Att anta motionen som sin egen

Att sända den till Moderata länsförbundsstämman Stockholms län

Staffan Strömbäck Antonia Gibson

Antonia Gibson och Staffan Strömbäck

Styrelsens svar på motion 1:

Styrelsen delar motionärernas entusiasm för kultur och uppskattar initiativet att ytterligare lyfta kulturfrågorna. Frågan om kulturpolitik är dock, oavsett om man anlägger ett liberalt

eller ett konservativt perspektiv, alltid förknippad med en del huvudbry. "Kulturen" som sådan är vad som händer mellan människor och vad som skapas av konstnärer, artister, musiker och allsköns kreatörer. "Politiken" kommer däremot ofta att handla om offentliga beslut och direktiv – påfallande ofta väldigt väsensskilt från själva kulturens natur. Som beskrivs bland annat i Moderaternas senaste idéprogram Frihet och ansvar bör kulturen snarast betraktas som en egen samhällsfär, som tillåts leva och fungera på sina egna premisser.

Med detta sagt behövs såklart politik också för att ändra redan gällande regler. En moderat kulturpolitik bör därför se till att skapa förutsättningar för ett fritt kulturliv oavsett inriktning eller ursprung, samtidigt som ett särskilt intresse finns att värna det kulturarv och den kulturhistoria som har växt fram just i Sverige. Motionärernas att-satser går att läsa på just detta sätt, även om det inte är helt tydligt uttryckt. Bristen i detta resonemang är dock att denna innebörd av motionen innebär att den rimligen bör anses besvarad. Moderaterna tycker redan så och att den nyligen installerade moderata kulturministern tycker så framgår inte minst av motionens egen brödtext.

Motionärerna nämner i såväl rubrik som brödtext kulturpolitiken på Lidingö, men konkreta exempel på hur motionens intentioner skulle påverka Lidingös kulturpolitik eller kultur saknas.

Styrelsen vill därför uppmana motionärerna att återkomma med motioner med mer specifik inriktning på moderat kulturpolitik på Lidingö, både kring skapandet av ny kultur och kring bevarandet av kulturarv. Det finns goda förutsättningar till nyskapande, precis som det finns mycket angeläget att bevara på Lidingö. Det finns med andra ord god grogrund för en moderat liberalkonservativ kulturpolitik som värnar både skapande och kulturarv på Lidingö.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår styrelsen årsmötet besluta:

Att anse motionen besvarad.

2. Undvikande av jäv vid nomineringsprocesser

Bakgrund: Moderaterna på Lidingö är framgångsrika och engagerar många medborgare, vilket är positivt. Som en konsekvens är vi en av Sveriges största moderatföreningar, räknat i antal medlemmar.

- Detta medför med automatik att vårt stora antal medlemmar, inom ramen för moderat politik, ofta kan ha olika åsikter i vissa sakfrågor. Vilket också medför att våra medlemmar naturligen finner större eller mindre förtroende hos olika ledande politiska företrädare, så att det skapas grupperingar.
- Samtidigt har vår partiförening varit maktbärande under decennier. Vår självklara avsikt är att detta ska fortsätta. Detta innebär att vi blir en måltavla för påverkan av olika intressegrupper. Även om detta inte är något demokratiskt problem, så innebär det att vi behöver tänka extra noga efter kring våra interna demokratiska processer.
- Senast inför valet 2022 skapades olika grupperingar med sina respektive favoriter, både som ledande företrädare (KSO) och som ledamöter i kommunfullmäktige, nämnder och styrelser. Resultatet blev att vår förening återigen förbrukade alltför mycket energi på interna bråk, istället för att framföra vår politik och våra överenskomna kandidater, speciellt under den tidigare delen av valrörelsen.

Målbild: Partiföreningen behöver skapa tydligare riktlinjer för att främja en intern demokrati med hög integritet, så att våra nominerings- och valberedningsprocesser blir transparenta och förtroendeskapande, så att efterföljande val accepteras av alla, så att valda personer får maximalt fortsatt stöd för att utföra sina olika uppdrag. Inkluderande stöd från de medlemmar som skulle ha föredragit någon annan. Ett mycket stort ansvar för att ovanstående ska bli möjligt ligger hos vår nomineringskommitté och valberedning. Därför måste all form av jäv undanröjas.

Med anledning av ovanstående föreslås partistämman besluta:

Att ledamöter och presidium i partiföreningens nomineringskommitté inför kommunfullmäktige ej själva ska kandidera.

Att nomineringskommitténs ledamöter dock kan adderas till slutet av listan inför kommunfullmäktige.

Att ledamöter i partiföreningens valberedning till föreningsstyrelse ej själva ska kandidera.

Christer Mohlin Christer Serenhov Nils-Henrik Tideberg

Styrelsens svar på motion 2:

Den normala tidsplanen för nomineringsprocesser är att Moderaternas förbundsstämma fastställer nomineringsregler tre år innan allmänna val. Det innebär att de regler som kommer att gälla för förbundets föreningar ännu inte är antagna.

Samtidigt som det därför är svårt att fatta definitiva beslut om nomineringsreglerna ger detta också en möjlighet att i god tid komma in med ändringsförslag i processen och således påverka regelverket för hela länsförbundet.

I den senaste versionen av nomineringsregler står följande gällande kommunalval:

5.1.3 Kommunalval

Nomineringskommittén för kommunalvalet ska bestå av ordförande, vice ordförande och en till tio ledamöter bland vilka, i förekommande fall, varje kommunal valkrets ska vara representerad. Därtill kommer en representant utsedd av Moderata ungdomsförbundet i kommunen. För valda ledamöter ska väljas minst en ersättare. Ordförande och vice ordförande får inte kandidera till kommunvalet. Däremot äger nomineringsstämman rätt att placera dessa på valsedeln efter de som har deltagit i nomineringsprocessen. Övriga ledamöter i valberedningen bör inte kandidera i kommunvalet.

Dessa regler stämmer i stort med motionärernas förslag, med skillnaden att även vanliga ledamöter i kommittén dels får en möjlighet att stå sist på listan, dels fräntas möjligheten att undantagsvis kandidera på en högre plats på listan (som följer av formuleringen "bör").

Styrelsens uppfattning är att den möjlighet att kandidera som kännetecknas av nuvarande formulering är tänkt som ett andningshål för kommuner med få aktiva där det är svårt att få ihop tillräckligt med namn på listan utan att också använda ledamöter ur nomineringskommittén. På Lidingö, som torde ha Sveriges största moderatförening, finns inte några sådana problem och det finns heller därför inte några rimliga skäl till att nomineringskommitténs ledamöter ska finnas på högre platser på listan.

Den tredje att-satsen gäller föreningens egen valberedning och val, där det snarast följer av god sed att inte själv kandidera till dessa val som valberedare. Skulle behovet uppstå bör en valberedare omedelbart avsäga sig uppdraget för att fritt kunna kandidera. Det är dock svårt att besluta om en sådan allmän regel på en årsstämma, eftersom årsstämman själv väljer styrelse och således kan vraka förslag som framkommit under jävslänkande former.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår styrelsen årsmötet besluta:

Att uppdra åt föreningens representanter i organ som fastställer nomineringsregler att verka för att deltagare i nomineringskommittéer inte ska kunna stå på annan plats på listan än efter deltagare i den allmänna nomineringsprocessen,

Att uttala att nomineringskommittéledamöter inom Lidingömoderaterna inte ska delta som kandidater i nomineringsprocessen före andra kandiderande.

3. Nominering av KSO

Bakgrund:

Föreningen har flera gånger tidigare hamnat i stressade situationer utgående från stridigheter kring rollen som kommunstyrelsens ordförande (KSO). Detta har skapat oro och frustration internt, men även bidragit till negativ informationsspridning externt, vilket sannolikt också har påverkat vårt valresultat.

Därtill visar statistiken att dessa strider har genererat uppseendeväckande stor tillströmning av nya medlemmar precis innan deadline för medlemskap och röstberättigande vid nomineringsstämman, våren innan kommunalvalet. Risken är stor att denna typ av taktisk rekrytering skapar mer instabilitet och oro, än att den främjar vårt lokala politiska arbete.

Efter senaste provvalet hösten 2021 framkom att en ytterligare kandidat till KSO hade identifierats, utan att vare sig medlemmar eller nyckelpersoner i styrelse eller fullmäktige grupp blivit informerade. Provvalet uppvisade också onaturliga mönster av röstning och slutresultatet kunde därför tolkas på olika vis. Så skedde också, vilket ytterligare spädde på olika medlemmars frustration.

Målbild: Vår partiförening bör skapa interna processer som skapar samling och engagemang kring valda företrädare, speciellt i nyckelrollen som KSO. Resultatet av vår partiförenings interna val bör vara en naturlig del av vår valkampanj och tydligt visa väljarna vem partiföreningen anser ska vara vår främste politiske företrädare på Lidingö.

Med anledning av ovanstående föreslås partistämman besluta:

Att samtliga kandidater till KSO-rollen ska vara tydliga med sin kandidatur och delta i debatt, hearing och liknande innan eventuella provval.

Christer Mohlin Christer Serenhov Nils-Henrik Tideberg

Styrelsens svar på motion 3:

Motionärerna lyfter ett ämne som under förra årets nomineringsprocess skapade påtaglig oro i föreningen. Det är lätt att instämma i önskemålet att nomineringsprocessen ska vara enkel, tydlig och transparent från alla parter. Det formulerade förslaget till åtgärder är emellertid öppet för tolkningar även det.

För det första bör det vara tydligt att det formellt är en fullmäktige grupp som väljer vem som blir gruppledare eller kandidat till olika kommunala uppdrag. Det gör att det är svårt att fatta beslut om tvingande regler. Det bör dock inte hindra föreningen att kunna fatta beslut om processer eller regler som verkar i den riktning som motionärerna stakar ut.

I förslaget till beslut framgår att KSO-kandidater ska vara "tydliga med sin kandidatur", men detta är i sig ett uttalande som lämnar öppet för tolkningar. Det framgår heller inte i vilka sammanhang denna tydlighet ska visas, utan hänvisas till "debatt, hearing och liknande". Det är emellertid knappast kandidaten som kan förväntas anordna dessa tänkbara tillfällen att vara tydlig med kandidaturen.

Det bör också understrykas att det självklart är varje medlems rätt att kandidera till uppdrag, liksom att samla stöd för sin kandidatur hos andra medlemmar. Föreningsdemokratien är grunden i det lokala engagemanget och det är ytterst medlemmarna som ska avgöra vilka företrädare föreningen och därmed partiet på det lokala planet ska föra fram i val.

Icke desto mindre skulle det gynna den enskilde medlemmens möjligheter att påverka och ta ställning i nomineringsprocesser om processen kring just förstanamnet på den lokala listan och kandidaturer till KSO är tydliga och öppna tidigt i processen. En sådan ökad transparens ökar i själva verket medlemsinflytandet över valprocessen, medan det i någon mån kan sägas kringskära nomineringskommitténs handlingsfrihet.

Utifrån detta resonemang bör uppmaningen snarare riktas mot föreningsstyrelsen och den nomineringskommitté som väljs för att genomföra nomineringsprocessen.

Det bör i kommitténs instruktioner finnas med att den ska ordna ett möte där det ges möjlighet för kandidaterna att presentera sig och frågas ut av medlemmarna, där det också ska ges möjlighet att tydliggöra vilka positioner man söker förtroende för. Ett sådant tillfälle ordnades också inför senaste nomineringsprocessen, men instruktionen bör vara tydlig att ett sådant bör ordnas även inför kommande val.

Vidare bör nomineringskommittén instrueras att inte föreslå någon till förstanamn på listan som inte öppet vid detta tillfälle har sökt förtroende för positionen som kommunstyrelsens ordförande. Detta skulle skapa en förutsebarhet såväl för medlemmarna som deltar i omröstningen kring vilka kandidater som står till förfogande, som för ledamöterna i nomineringskommittén som då får ett tydligare regelverk för arbetet.

Mot bakgrund av detta föreslår styrelsen årsmötet besluta:

Att uppdragen till kommande nomineringskommitté omfattar att inför provvalet ordna ett medlemsmöte med presentationsmöjlighet för kandidaterna,

Att kommande nomineringskommitté instrueras att förslaget till förstanamn på kommunfullmäktigelistan ska vara en kandidat som senast på nämnda medlemsmöte öppet har kandiderat till rollen som KSO.

4. Motion angående reformerat prissättningsystem för elektricitet i Sverige och Europa

Vi har idag en mycket problematisk situation efter en huvudlös nedläggning av svensk kärnkraft och ensidig satsning på väderkänsliga kraftslag. Samtidigt har man brytt sig mer om att bygga exportledningar till kontinenten än att värna utbyggnad av det interna svenska elnätet. Detta har lett till oacceptabla obalanser i det svenska elsystemet. Ovanpå detta kommer alla negativa konsekvenser för Europas energiförsörjning som Putins invasionskrig i Ukraina har medfört.

Som om detta inte var illa nog har vi dessutom **ett totalt dysfunktionellt system för att prissätta elektricitet**, som lever sitt eget liv och gör ont mycket värre. Det marginalprissättningsystem som används på elmarknaden i kombination med systemet för elnätsavgifter i kombination med ett beskattningssystem på elektricitet med ”skatt på skatten” har skapat ett elprissystem som okontrollerat löper amok och ödelägger ekonomin för såväl privatpersoner, företag som för hela nationer.

Det är en gåta hur detta kan tillåtas att fortsätta. Låt oss ge några exempel på hur sjuk situationen är:

- Sverige har aldrig producerat mer elektricitet än under 2022, samtidigt som vi aldrig har exporterat så mycket elektricitet. Och aldrig har priset varit så högt som i december 2022.
- Trots att svenska konsumenter minskat sin konsumtion med nästan 10% blev priset rekordhögt under 2022.
- Staten ska under våren 2023 dela ut 60 miljarder i för högt uttagna elnätsavgifter som bidrag till hushållen, utan att stoppa nya uttag av samma sort.
- När elpriset var som högst så kunde en vattenkraftsägare som ägde ett nedskrivet vattenkraftverk med en produktionskostnad på 15 öre per kWh sälja sin elektricitet för över 7 kronor per kWh, vilket innebär en marginal på 99,8%. - *I vilken annan monopol/oligopolmarknad tillåter statsmakterna sådana marginaler?*
- Detta är en av de största förmögenhetsöverföringarna i världshistorien från konsumenter (svenska privatpersoner och företag) till producenter (huvudsakligen stora statsägda ofta utlandsägda elproduktionsbolag).
- Eftersom vi har så höga skatter på elektricitet i Sverige så kan utländska köpare av svensk elektricitet nästan alltid bjuda över svenska distributörer, varför denna export av elektricitet blir prisdrivande trots att kapaciteten för export är begränsad och belastad med överföringsförluster.
- Eftersom en stor del av svensk kraftindustri ägs av utländska och ofta statsägda energikoncerner innebär detta sjuka system en stor åderlåtning av svenska ekonomiska resurser eftersom vinster på överpriser till stor del hamnar i utländska fickor.
- Genom att momsens är en procentsats på elpriset innebär det att staten likt en ”gulaschbaron” profiterar på de höga elpriserna och inte ett finger har lyfts varken av den förra eller den nuvarande regeringen för att få stopp på detta, trots att elpriserna flerfaldigats.

⇒ ***Detta är en enorm skatthöjning i kronor och ören som vi moderater bör förhålla oss djupt kritiska till!***

⇒ ***Vi menar att detta vansinne inte kan tillåtas fortsätta!***

⇒ ***Vi tror att svenska folket har fått nog av detta sjuka prissättningssystem!***

Vi föreslår därför att:

1. ATT Moderaterna ska verka för att prissättningssystemet för elektricitet ska i grunden reformeras.
2. ATT eventuell marginalprissättning på elektricitet ska begränsas till ett kraftslag i taget.
3. ATT ett marginaltak sätts på alla kraftslag så att priset vid elbrist fortfarande kan gå upp, men inte till dessa orimliga nivåer.
4. ATT de systematiskt för höga uttaget av nätavgifter på elektricitet i en reglerad monopolmarknad omedelbart stoppas.
5. ATT momsen på elektricitet avskaffas och ersätts av en anpassad punktskatt.
6. ATT Moderaterna inom regering och EU ska verka för att hela det svenska och europeiska elprissystemet skyndsamt ändras i denna motions riktning.
7. ATT Lidingömoderaterna ska ta motionen som sin egen och skicka in den till Länsförbundsstämman och motionera att Länsförbundsstämman ska skicka den till partistämman som sin egen.
8. ATT om inte Länsförbundsstämman skickar motionen till partistämman som sin egen, så ska Moderaterna på Lidingö skicka motionen till partistämman som sin egen.

Nils-Henrik Tideberg

Christer Mohlin

Styrelsens svar på motion 4:

Motionärerna påpekar på ett högst aktuellt samhällsproblem som drabbar hela nationen. Prisutvecklingen på el har varit anmärkningsvärd senaste året, och den svenska politiken för att säkra en stabil elförsörjning har varit klandervärd under decennier. Det har bidragit till den dramatiska prisutvecklingen under 2022.

Ur styrelsens perspektiv är den senaste tidens prisutveckling på den el svenska hushåll och företag betalar främst ett resultat av undermålig långsiktighet i svensk elförsörjning. Nedläggningen av stabil kärnkrafts-el har inte kompenseras i tillräcklig grad av andra energikällor som inte är beroende av väder och vind.

Snarare har expansionen i huvudsak skett inom just dessa kraftslag, vilket har lett till den omtalade situationen att svensk elförsörjning inte räcker till en kall, vindstilla vinterdag. När dessutom ett eller flera av de kvarvarande sex kärnkraftsreaktorerna står stilla för underhåll blir utbudet än mer begränsat – vilket slår på priset.

Därtill har reservkraft monterats ner – den energiförsörjning som just skulle kunna ”kliva in” och stötta elförsörjningen den kalla, vindstilla vinterdagen.

Styrelsen håller därför med om att elförsörjningen och kraftnäts-infrastrukturen lämnar mycket övrigt att önska. Situationen är sådan att staten bör ta ett tydligare ansvar för att

marknaden i sin helhet fungerar bättre, med mer stabil el-generering och större kapacitet i näten för att hantera kraftöverföring och el-försörjning av hushåll och företag i hela landet. Sådana åtgärder skulle även påverka prissättningen på el genom att öka utbudet av stabil el och öka överföringskapaciteten. Därtill talar mycket för att konkurrensen inom produktion och överföring är för låg med det de facto oligopol som svenska marknaden består av med ett fåtal stora aktörer.

Därför finns det skäl att se över om inte reglerna kring prissättningen behöver ändras. I ljuset av de senaste åren verkar det uppenbart att Energimarknadsinspektionen – som har förlorat flera rättsfall mot elnätsföretagen – bör få större möjligheter i regelverket att hårdare reglera vilka priser elnätsföretagen får sätta mot kunderna. I så måtto håller styrelsen med motionärerna.

När det gäller motionärernas andra förslag om prissättning är styrelsen mer skeptisk. Att regera eller begränsa prissättningen är något som politiken bör avhålla sig ifrån så långt som möjligt. Förvisso är inte dagens elmarknad en väl fungerande marknad med fungerande konkurrens, men det innebär inte att implikationen är att politiken ska agera ytterligare i prisbildningen. Snarare är politikens uppgift att bidra till en bättre prisbildning främst genom att bidra till en bättre fungerande marknad med bättre utbud och bättre konkurrens på produktionssidan.

Styrelsen anser att de åtgärder som politiken bidrar med på prissättningen på en marknad bör vara generella och ”neutrala” så långt som möjligt. Det talar t ex för en generell momssats (helst gemensam för all konsumtion) och för att inte dela upp prisbildningen efter olika kraftslag.

Styrelsens bedömning är att motionärerna lyfter viktiga frågor och i ett syfte som styrelsen varmt välkomnar – en bättre fungerande svensk elmarknad. Men styrelsens bild är att politiken bör vara försiktig med sina ingrepp på en marknad och att de ingrepp som görs behöver analyseras grundligt innan de effektueras.

Styrelsen känner sig inte övertygad att de åtgärder som motionärerna föreslår är de viktigaste och mest prioriterade åtgärderna för svensk elprissättning – delvis beroende på att det är en svår marknad som är mer reglerad än de flesta andra marknader, vilket försvårar analysen av vad som är rätt åtgärder här och nu för att förbättra situationen.

Utifrån styrelsens perspektiv bör åtgärderna för en bättre svensk elmarknad främst fokusera på stabilare el-generering, bättre överföringskapacitet och tuffare reglering av elnätsföretagen (det senare i linje med vad Energimarknadsinspektionen har föreslagit).

I ljuset av det anser inte styrelsen att Lidingömoderaterna bör driva att det svenska elprissättningssystemet ska reformeras i grunden, eller att politiken ska reglera prissättningen på det sätt som motionärerna föreslår.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår styrelsen årsmötet besluta:
Att anse motionen besvarad.

5. Sluta tillåta skog att avverkas permanent för infrastruktur

Bakgrund

I Sverige har vi i idag stora mängder skogsmark. Numera blir skogens roll i klimatkrisen allt större då den både förväntas fungera som kolsänka och ersätta fossila bränslen som energikälla. Skogen förväntas även kunna hålla biologisk mångfald och fungera som habitat för vilda djur i en tid av massutrotning.

De senaste åren har dock betydande mängder av skog avverkats permanent. En stor andel av detta beror på byggandet av nya industriområden med sina varuhus, fabriker och köpcentrum. Även byggandet av nya vägar, gruvbrytning och nya bostäder står för stora delar av detta. Kollar man på nätet ser man att många fler byggprojekt som kommer leda till avskogning planeras på många håll i landet och att dessa avverkningar behandlas med ungefär samma lätthet som vanliga avverkningar där skogen återplanteras. Att detta är tillåtet är märkligt då vi har skogsvårdslagen som säger att skogen måste förnyas efter en avverkning.

Leder till avskogning och förstör landsbygden

När exempelvis ett nytt industriområde har byggts på före detta skogsmark kan den inte återställas och förlorar alltså permanent sina funktioner i klimatkrisen, både sin roll som kolsänka och plats för biologisk mångfald. Detta bidrar till global avskogning och förstärker den globala uppvärmningen, då kol som funnits bunden i träden frigörs och nyplantering av skog på platsen inte utförs. Den kommer heller aldrig kunna avverkas igen för biobränsle, vilket sätter ytterligare press på kvarvarande skogsområden.

Nya industriområden och bostadsområden som äter sig in i naturen förstör även landskapsbilden. Ofta byggs de i närhet eller i direkt anslutning till tätorter. När den tätortsnära skogen permanent försvinner försämras människors möjlighet till friluftsliv som har många positiva hälsoeffekter. Gamla kulturlandskap som ofta finns kring tätorter förloras när de hamnar under betong. Såklart är det heller inte bra att infrastruktur byggs lägre ute i naturen, då även detta kan störa människor men också vilda djur.

Kan vi inte helt undvika en permanent skogsavverkning, bör vi i alla fall minimera den.

Notera att motionen främst syftar på att förhindra permanent avverkning som rör stora sammanlagda arealer. Jag säger inte att vi borde förhindra exempelvis lantbrukare eller skogsägare från att hugga ner enstaka träd för att bygga en lada, torp eller liknande i sin skog då förhindring av detta skulle strida mot äganderätten i för stor utsträckning. Det jag främst syftar på att förhindra är sådan uppbyggnad och expanderande av industriområden, köpcentrum, bostäder och vägar där stora mängder skog kalhuggs permanent. Och såklart kan undantag även vid dessa storskaliga avverkningar förekomma. Exempel är att bygga en ny järnväg, då detta leder till minskat behov av bilvägar och mindre utsläpp. Ytterligare exempel är ifall infrastrukturen i fråga har andra stora oersättliga miljö eller samhällsfördelar mer än att gynna ekonomin för enskilda företag eller personer. Men även vid dessa undantag kring storskalig avverkning bör vi sträva efter att placera den på annan mark än skogsmark så gott vi kan, arbeta för att det ska täcka så lite skogsmark som möjligt

ifall tillräckligt med annan mark inte hittas samt helt undvika att placera den på skogar med extra höga biologiska värden. Sammanfattningsvis, är infrastrukturen i fråga tillräckligt viktig för samhället och miljön i stort och det är oundvikligt att helt undvika att avverka skog för att bygga den, syftar motionen snarare på att minimera avverkningen så mycket det går.

Med anledning av allt detta, och med hänsyn till det föregående stycket, föreslås årsmötet besluta:

Att Lidingömoderaterna i så stor utsträckning som möjligt arbetar för att förhindra och minimera permanent avverkning av skog för infrastruktur såsom industriområden, bostäder och vägar.

Att Lidingömoderaterna arbetar för att hitta andra platser än skog att bygga denna infrastruktur på, exempelvis inom redan exploaterade områden, där nedlagd eller mindre nödvändig infrastruktur kan ersättas eller där infrastruktur kan förtätas. Hittas inte tillräckligt med sådan mark bör först och främst ytan den nya infrastrukturen i fråga täcker minimeras, och åkermark föredras som byggplats.

Gustav Lilliehöök

Styrelsens svar på motion 5:

Motionären har en god intention med att bevara den svenska skogsmarken.

Motionären menar att ”betydande mängder” av skog har avverkats under de senaste åren till förmån för byggandet av industriområden, varuhus, vägar, etc. Det bör dock påpekas att 70 procent av landets yta består av skog och arealen liksom volymen skog snarare har ökat under de senaste åren. Sverige har aldrig haft så mycket skog som idag.

Precis som motionären skriver, är en skogsägare i normalfallet bunden av Skogsvårdslagen att, efter en slutavverkning, plantera ny skog. En enskild markägare kan alltså inte själv bestämma att det ska byggas ett köpcentrum, en väg, ett industriområde, etc. på ett skogsområde.

Normalt är det kommunen som har ett s.k. planmonopol, vilket innebär att det är kommunen som beslutar om en översiktsplan och detaljplan för ett område, exempelvis att bostäder eller köpcentrum ska byggas. Även myndigheter som t.ex. Länsstyrelsen, Lantmäterimyndigheten, Trafikverket och andra politiska instanser (t.ex. Riksdag) kan besluta om annan markanvändning för skogsmark, t.ex. omvandling till betesmark, ledningsdragning (s.k. ledningsrätt), infrastrukturprojekt, etc.

Det är något oklart inom vilket område motionären syftar på när denne vill uppmana Lidingömoderaterna till att bevara skogsmark. På Lidingö pågår för närvarande en process med att omvandla stora delar av kommunens skog till naturreservat. Detta eftersom skogen på Lidingö, som är en av landets mest tätbefolkade kommuner, ska användas som rekreation. I Lidingömoderaternas handlingsprogram finns även med att endast ett försiktigt byggande, främst på icke jungfrulig mark får ske inom kommunen. Denna hållning stöts även av koalitionspartnern Lidingöpartiet.

Styrelsen anser att Lidingömoderaterna redan arbetar för att förhindra att skogsmark inom kommunen permanent avverkas till förmån för industriområden, bostäder och vägar. Vidare arbetar även Lidingömoderaterna för att i de fall ny infrastruktur eller bostäder byggs så ska dessa anläggas på redan exploaterad mark.

Vad gäller övriga landet anser styrelsen att det kommunala och regionala självstyret bör värnas och att det är upp till respektive instans att fatta beslut i detaljplans- och byggfrågor, etc. Precis, som motionären skriver, bör även alltid en ev. samhällsnytta vägas in vid framför allt större infrastrukturprojekt.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår styrelsen årsmötet besluta:

Att avslå motionen.

6. Sluta bruka den svenska skogen med kalhyggen och skydda våra sista naturskogar

Bakgrund

Enligt skogsstyrelsen var avverkningsnivåerna av den svenska skogen uppe på rekordnivå år 2021, och enligt naturskyddsföreningen har 60% av den svenska skogen kalhuggits sedan år 1950. Kalhuggning av skog innebär att man brukar skogen genom att skapa kalhyggen, alltså att man hugger ner alla eller nästan alla träd inom ett visst område i skogen. Det mesta av de avverkade träden blir kortlivade produkter som snabbt förbränns och hamnar som koldioxid i atmosfären. Det är tur att skogen normalt sätt återplanteras, men tyvärr bildar den nyplanterade skogen skogar där alla träd är lika gamla, lika stora och oftast av samma art. Detta i kombination med att den nyplanterade skogen är mycket tät och mörk leder till mycket låg biologisk mångfald. Enligt WWF hotas i dagsläget minst 394 rödlistade arter direkt av kalhyggen. Även mängder av andra naturorganisationer och forskare fördömer sättet vi brukar skogen på idag. Så kan vi inte ha det. De planterade skogarna med jämgamla träd av samma art har låg motståndskraft mot klimatförändringar jämfört med naturliga och förstörs lättare av barkborreangrepp. Detta är förödande i en tid av massutrotning och underminerar Sveriges goda rykte i kampen mot klimatkrisen. Skogsmaskinerna som används förstör marken och dess arter som lever där. Från den blottade marken läcker koldioxid ut, samtidigt som näringsämnen sköljs bort och övergöder sjöar och bäckar. Dessa kan senare följa med bäckarna ner i älvar och vidare ut i Östersjön och bidra till övergödningen där. Att avverkningsnivåerna idag är så höga jämfört med tidigare år leder också till att skogens förmåga att binda kol försämras. Alltså, i dagsläget är vårt skogsbruk inte ekologiskt hållbart, och kan därför inte klassas som hållbart i helhet. Visserligen är det sant att den avverkade skogen börjar binda kol igen och delvis får tillbaka sin biologiska mångfald efter ett visst antal år, men det tar många decennier innan den hinner binda till sig lika mycket kol och får lika hög biologisk mångfald som en naturlig eller gammal skog med riktigt stora och gamla träd. Så mycket tid har vi inte på oss då klimatkrisen i dagsläget är så akut.

Uppskattningarna kring hur stor del av den svenska skogen som är naturskog varierar lite, men dessa brukar ligga på omkring 10%. Detta är alltså skogar som aldrig har kalhuggits. En naturskog innehåller mycket höga nivåer av biologisk mångfald och kan ge en stor naturupplevelse. Dessa skogar är också mycket motståndskraftiga mot klimatförändringar och barkborrar, även ifall barkborrar kan förstöra enstaka träd. Detta kan till och med vara positivt, då mer död ved gynnar insekter och i sin tur fåglar. I dagsläget huggs tyvärr våra sista naturskogar ner i snabb takt. Med tanke på målet att skydda 30% av världens land och vatten år 2030, är det oroväckande att inte ens hälften så mycket av den svenska skogen är skyddad. De kvarvarande naturskogarna borde alltså genast få ett långsiktigt skydd.

Finns andra lösningar att bruka skogen på

Ett alternativ till kalhyggesbruk som ofta pekas ut är hyggesfritt skogsbruk. Detta kan gå till på lite olika sätt, men gemensamt är att man sågar ner enstaka träd eller grupper av träd i skogen lite här och där istället för att hugga ner hela skogsområden. Detta liknar mer naturliga störningar. Följden blir att skogen får större variation i trädsammansättning då alla träd inte är planterade samtidigt. Dessutom skonas marken då hela skogen inte mejas ner, samtidigt som skogskänslan behålls i området. Då mindre del av marken blottläggs minskar

även koldioxidutsläppen och näringsläckaget till vattendrag. Det ekonomiska nuvärdet på skogen blir också generellt sätt högre, då den aldrig är ett kalhygge. En potentiell nackdel är att hyggesfritt skogsbruk ofta leder till att avverknings-nivåerna minskar, men detta ska vi klara av då dem historiskt sett har varit betydligt lägre än idag. Dessutom får vi fördelen att avverkningsnivåerna blir mer hållbara, då risken minskar att klimatförändringar och barkborrar utplånar skogsmark. Eventuellt förlorade inkomster på grund av lägre avverkningsnivåer kan ersättas av ekonomiskt stöd till skogsägarna.

Med anledning av ovanstående föreslås årsmötet besluta:

Att Lidingömoderaterna ska jobba för att uppmuntra andra skogsbruksmetoder än kalhyggen i den brukade skogen

Att Lidingömoderaterna ska arbeta för att långsiktigt skydda kvarvarande naturskog från avverkning.

Att Lidingömoderaterna ska arbeta för att minska användandet av papper när det inte är nödvändigt samt hitta fler alternativ till fossila bränslen mer än de biobränslen som kommer från skogen, för att möta en eventuell minskning i avverkningsnivåer som en övergång till hyggesfritt skogsbruk kan leda till.

Gustav Lilliehöök

Styrelsens svar till motion 6:

Motionären lyfter ett högaktuellt ämne som berör bl.a. svenska basindustri, men framförallt stora delar av landet, främst utanför vår kommun.

När man läser motionärens text är det lätt att tro att den svenska skogen huggs ned i snabb takt och håller på att försvinna, liksom våra arter samt att skogsprodukter främst snabbt konsumeras och spär på koldioxiden i atmosfären. Styrelsen uppskattar miljöengagemanget hos motionären men delar inte dennes bild av den svenska skogen och skogsbruket.

70 procent av landets yta består av skog och den totala skogsarealen uppgår till 28 miljoner hektar. Sedan 100 år tillbaka har skogsvolymen i Sverige mer än dubblats, främst genom betydligt fler och grövre träd. Den årliga tillväxten i den svenska skogen (120 miljoner skogskubikmeter) är högre än den årliga avverkningen. Årligen slutavverkas och planteras ca en procent av Sveriges totala skogsareal.

Avverkningsvolymen var historiskt hög just under 2021 (ca 97 miljoner skogskubikmeter), vilket bl.a. innebär den högsta nivån sedan 2005 då stormen Gudrun härjade. Dock var 2021 var ett exceptionellt år för skogsbruket då bl.a. stora granbarkborreangrepp inom vissa regioner som tvingade fram avverkningar i syfte att minska spridningen. 2022 minskade den avverkningsanmälda arealen i Sverige med ca 20 procent i jämfört med 2021 eller med 12 procent i jämfört med de senaste tio årens snitt.

Kalhygge, hygge eller föryngringsyta är olika benämningar på en yta som avverkas vid s.k. trakthyggesbruk. Vid trakthyggesbruk följer skogsskötseln en ordning som vi kan känna igen från jordbruket eller från odlingen i grönsakslandet; Man startar med plantering eller sådd, vårdar den växande grödan till dess att den är mogen att skördas. Därefter börjar man om igen. Skillnaden mot grönsakslandet är dock att när grödan är träd är "växtsäsongen" inte ett år, utan från 60 till över 100 år på våra breddgrader.

Under 2021 var den genomsnittliga föryngringsytan för en slutavverkning 3,2 hektar, vilket motsvarar en yta något mindre än Kungsträdgården i Stockholm. På denna yta planteras därefter ny skog. All ungskog är till en början, mörk och tät, men i takt med att den växer upp blir den ljusare.

Oavsett begrepp, är en slutavverkning ett genomgripande ingrepp i naturen. I dagens skogsbruk är dock målsättningen att minimera den negativa inverkan en avverkning kan ha på växter, djur och människor. I praktiken görs det genom att man numera lämnar kvar tillräckligt mycket träd och död ved för att växter och djur ska ha chans att fortleva tills den nya skogen har vuxit upp igen. T.ex. lämnas s.k. gamla naturvärdesträd, mindre grupper eller ridåer av träd vid t.ex. fuktiga partier, högstubbar som fungerar som död ved. Även hydrologisk hänsyn tas, vilket innebär att hänsyn tas till avrinning från ett område. (Östersjöns övergödning anses främst inte komma från skogen utan från jordbruket, avlopp, trafik och industrier.)

Utifrån våra svenska förutsättningar och med de system som används är trakthyggesbruk det bästa och lönsammaste skötselalternativet. Det ger också möjlighet till en större variation i skogslandskapet avseende ålder, hänsyn till natur och kultur och trädslagsblandning, eftersom vi kan styra vad vi planterar. Genom trakthyggesbruk minskar skaderisken då det är en stor påfrestning på marken varje gång stora maskiner går fram.

Ett hållbart skogsbruk behöver vara både ekonomiskt-, socialt- och miljömässigt hållbart. Lönsamheten är alltså en förutsättning för ett hållbart skogsbruk. Avverkningskostnaden blir betydligt lägre om man tar allting samtidigt. Kvarvarande träd skadas lätt om man väljer att lämna kvar. Unga och medelåldersträd får en generellt sett högre tillväxttakt genom ett roterande trakthyggesbruk, vilket leder till ca 10–15 procent högre tillväxt. Alltså mer skoglig råvara, över en längre tid.

Förutsättningarna för biologisk mångfald i skogen har förbättrats under de senaste 30 åren. Mängden död ved och andelen gammal skog har ökat med 80 procent på mark där det bedrivs skogsbruk. Mängden grova lövträd har också tredubblats. Utgångspunkten för skogsägarna och svensk skogsindustri är att bruka skogen så att alla naturligt förekommande arter ska kunna fortleva i skogslandskapet. Mycket av den generella hänsynen inom dagens skogsbruk går också ut på att öka förekomsten av gamla levande träd och döda träd samt blandade trädslag i olika åldrar.

Artdatabanken och Riksskogstaxeringen vid SLU är källorna till mycket av Sveriges officiella statistik. Det finns i nuläget ingenting som tyder på att skogarna har blivit artfattigare under de senaste 100 åren, men inte heller belägg för att arterna blivit fler. Den svenska fågelinventeringen har dock gett besked om att fåglarna har blivit fler i skogen. Vi vet också

att många av de miljöer som är viktiga för biologisk mångfald har ökat. Vi får mer gammal skog, grova träd, lövträd och död ved.

Vissa skogar är mer artrika än andra. Gran på gammal åkermark är t.ex. ofta fattiga på arter, medan till exempel ett hygge kan hysa andra arter då mycket ljus ner till marken vilket är viktigt för många insekter och kärlväxter.

Bilden av att den svenska skogen skulle bidra till ”massutrotning” och underminera Sveriges goda rykte i kampen mot klimatkrisen, som motionären skriver om, delas inte av styrelsen.

25 procent av svensk skogsmark är idag undantagen från aktivt skogsbruk. Skog kan antingen undantas genom lagstadgat biotopskydd, naturreservat, nationalparker eller frivilliga naturvårdsavtal mellan markägare och stat av skäl som t.ex. miljöhänsyn eller för att marken är improduktiv. (Nio procent av skogsmarken är formellt skyddad i naturreservat.)

2021 var 1,3 miljoner hektar skog frivilligt avsatt av markägarna, bl.a. genom certifierat skogsbruk som kräver frivilliga avsättningar uppgick till 15 miljoner hektar. (Frivillig avsättning innebär att markägaren frivilligt har fattat beslut om att inte utföra åtgärder som kan skada naturvärden, kulturmiljöer eller sociala värden. Området finns dokumenterat i plan eller annan handling.) Utöver ovanstående lämnas ytterligare i genomsnitt 11 procent av arealen i brukade skogar som generell hänsyn i samband med avverkning.

Äldre skogsmiljöer är självklart viktiga. Många sällsynta arter lever bara där. Riksskogstaxeringens mätningar av ”gammal skog” (medelålder över 140 år i norra Sverige och 120 år i södra Sverige) visar att den minskade under 1900-talet, och var som lägst i början av 1990-talet, totalt ungefär en miljon hektar. Sedan dess har dock kurvan vänt uppåt igen, och andelen gammal skog har ökat med 80 procent. Den svenska skogsbruksmodellen, som infördes 1994, med jämställda miljö- och produktionsmål har börjat ge effekt. Urskog innebär att skogen inte har påverkats av människan. I Sverige har människan alltid levt i och nära skogen och så gott som all skog har påverkats av människan under de senaste årtusendena. Det gäller även skogarna i norr och nära fjällkedjan. När naturreservat och frivilliga avsättningar har bildats har de skogar som har mest urskogs- eller naturskogs-kvaliteter har prioriterats. Skog som har avsatts till naturreservat eller frivilligt avsatts på annat sätt, avverkas inte.

De fossila utsläppen behöver minska för att mildra klimatproblemen. Genom att ersätta fossilbaserade produkter och energi med förnybara alternativ, från den svenska skogen, minskas användningen av fossila råvaror med betydligt högre klimatpåverkan. Även koldioxidutsläppen minskar.

Vid en slutavverkning går ca 70 procent av den avverkade volymen till sågverk för att där bli sågade trävaror med lång livstid som så småningom når byggindustrin. Genom att använda inhemska trävaror från vår svenska skog ger ett betydligt lägre koldioxidavtryck än att använda t.ex. betong, stål, m.m.

Resten av träråvaran går till bl.a. massaindustrin för att bli kartonger, pappersförpackningar, tidningar, textilprodukter och en mindre del går till våra värmeverk för att bli fossilfri

bioenergi. Även här bidrar den skogsråvaran till att ersätta t.ex. plastförpackningar, oljebaserad textil samt kol och olja.

Nya restprodukter från massaindustrin är t.ex. även tallolja, etanol och pyrolysolja som används till svensk fossilfri diesel (HVO), som ersätter fossila bränslen.

Bilden av att en del av skogsråvaran går till "kortlivade produkter" som snabbt hamnar som koldioxid i atmosfären, behöver kompletteras med att den nya växande skogen binder ny koldioxid.

Hälften av Sveriges skogsmark ägs av 320 000 privata enskilda skogsägare, en fjärdedel av större aktiebolag och resterande fjärdedel av det offentliga, kyrkan samt andra juridiska personer. Många enskilda skogsägare har ägt sin skog i generationer. Att, genom äganderätten, långsiktigt äga och förvalta sin skog, under rimliga förutsättning, till kommande generationer är grundstenen för ett aktivt skogsbruk. Det svenska skogsbruket är hållbart utifrån principen frihet under ansvar. Det är detta historiska ansvar som i generationer har gett de ekonomiska och biologiska värden som idag finns i den svenska skogen.

På Lidingö, som är en av landets mest tätbefolkade kommuner, bedrivs inte aktivt skogsbruk då skogen är tätortsnära med rekreation som huvudsyfte. Lidingömoderaterna har tidigare startat upp, en nu pågående, process om större andel naturreservat.

Mot bakgrund av ovanstående och att vi på kommunal nivå känner oss obekväma om att besluta om en basindustri som inte finns inom kommunen, föreslår styrelsen årsmötet besluta:

Att avslå motionen.